

Namineq pisuussutigiginagu meerartaarsinnaangitsut, suliariteriaaseq IVF atorlugu Rigshospitalimi suliaritinneranni, suliaritinnermut angalanermut najugaqarnermullu aningaasartuutit matussusiisalnissamik Naalackersuisut suliaqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Siumup Inatsisartunut ilaasortaaitai)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalackersuisut sinnerlugit aalajangiiffigisassatut siunnersuummut qujavunga.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut peqqinnissaqarfiup iluani katsorsaanissamik neqeroorutini aammalu aningaasanik sulisussanillu pingaarnersiuisarnerup oqallisiginissaanut pissutisaqalersitsivoq. Tamannalu pissutigalugu qulequttap tamatuma oqaluuserisassanngortinneranut siunnersuuteqartoq Naalackersuisut qutsavigaat.

Aallaqqaasiullugu oqaatigerusunnarpoq siunnersuuteqartup allanneratuut meerartaarnek inuunermut tunissutaammat annerpaaq, inuiaqatigiinnullu amerliartortariaqartunut pingaaruteqarpoq innuttaasut ilaquatsiornissamut periarfissaqarnissaat maluginiassallugu.

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi ullumikkut namineq pisuussutigiginagu meerartaarsinnaangitsut misissuiffigineqarnissamik neqeroorfigineqartarput, tamatumani angut arnarlu misissorneqartarlutik, mannissanut kaanngarsaataasunik hormoninik nakorsaasorneqartarput kiisalu ikkussivigitittarlutik, tamatumani anisooq arnap illiaata qulaanut toqqaanartumik ingerlatinneqartarluni.

Ikkussivigitinneq aatsaat iluatsinngikkaangat peqqinnissaqarfik IVF atorlugu suliaritinnissamut innersuussisinnaatitaavoq, taamaaliornikkut manniit arnamit tiguneqartarput illissallu avataatigut kinguaassaleriarlugit illissamut inissinneqaqqittarlutik. IVF atorlugu suliaritinneq katsorsaneruvoq immikkut annertuumik ilisimasaqartunit ingerlanneqartartoq immikkut ittumik piginnaaneqarnissamik atortoqarnissamillu piumasaqarfiusoq. Taamaattumik IVF atorlugu suliaritinneq nunatsinni ingerlanneqarsinnaanngilaq Rigshospitalimili ingerlanneqartariaqarluni.

Peqqinnissaqarfik piffissaq qanittoq tikillugu Rigshospitalimi IVF-atorlugu katsorsartinnissamik neqerooruteqartarsimavoq, tamatumani angalaneq akunnittarfimmiinnerlu peqqinnissaqarfimmit akilerneqarneq ajorlutik.

Taamaattorli napparsimasup najugaqarfimmi avataani misissorneqarnerani katsorsarneranilu kiffartuussinerit pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 2, 24. januar 2005-meersumi §§ 4, imm. 1 aamma 6 naapertorlugit inuit katsorsartinnissamik innersuunne-

qartut akiliunneqarlutik angalasinnaatitaapput, akunnittarfimmiissinnaatitaapput nerisaqarsinnaatitaallutillu. Taamaattumillu Rigshospitalimi katsorsartinnissamik innersuussisarneq Peqqinnissaqarfimmit unitsinneqarallarpoq, akiliuteqarnissamut inatsisitigut tunngavissaqartoqanngimmat.

Siunnersuuteqartup saqqummiuppaa eqqarsarnartoqartillugu peqqinnissaqarfik ukiumut arnat naartuersinniartut ikiortaraat, kisianni peqqinnissaqarfik IVF-atorlugu katsorsartinneq neqeroorutiginaq. Ukiumut 800 aamma 900 akornanni naartuersittoqartarpoq, peqqinnissaqarfimmullu 7-8 mio. kr. nalinganut aningaasartuuteqartarluni.

Peqqinnissaqarfiup neqeroorutaasa ilaannut akiliuteqartitsisoqarsinnaanera eqqarsaatigineqarsinnaavoq, soorlu ass. naartuersittarnermut, taamaasilluni peqqinnissaqarfiup aningaasaqarniarnera oqilisarniarlugu. Kisianni pingaaruteqarpoq maluginiassallugu peqqinnissaqarfiup neqeroorutaanik akiliuteqartitsisarneq amerlanertigut misissortinnissamut aamma suliaritinnissamut innuttaasunut equngalersitsisarmat amerlasuut nakorsianngitsoorsinnaallutik, naak tamanna taakkununga pisariaqaraluartoq. Kingunerissavaattaq peqqinnissaqarfimmut annikigisassaangitsumik allaffissornerulerneq, soorluttaaq peqqinnissaqarfiup neqeroorutaanut akiliuteqartitsisarneq inatsisitigut allanngortitsinermik piumasaqaateqassasoq.

Siunnersuuteqartoq erseqqissaavoq nammineq pisuussutiginaq meerartaarsinnaanginneq WHO-p nappaatinut immikkoortiterineranut akornanniittoq. Tassunga atatillugu erseqqissarneqartariaqarpoq peqqinnissaqarfimmi tulleriissaarisooqartarmat taamaattumillu nappaataasinnaasut tamarmik katsorsarneqarnissanut neqeroorutigineqarneq ajormata. Assersuutit ilaat ukuupput: sininnermut nappaatit, pissusissamisuumngitsumik atoqatigiittarnermik nappaatigalugu ajornartorsiuteqarneq, soorluttaaq katsorsartinnissamut utaqqinermut qularnaveeqquteqanngitsugut, naartorlu inunnguuseralugu ajoquteqarneranut immikkut misissortinnissamut skannerisoqarneq ajortoq.

Taaneqartariaqartoq aamma unaavoq katsorsaaneq kisimiitinneqarsinnaanngimmat, pinaveersaartitsineq aamma eqqarsaatigineqartariaqarpoq innuttaasut siunissami piumassuserinngisamik meerartaarsinnaanngitsut amerliartornissaat pinaveersaassagutsigu.

Naluneqanngitsutut peqqinnissaqarfiup aningaasaqarniarnera ilungersunarpoq. Maannak-korpiaq ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik, 23 mio. kr. 2019-imi qinnutigineqarput, ilaatigut nunani allani katsorsartinnernut Dronning Ingridillu Napparsimmavissuanut atornerqartussat. Aningaasartuutinik misissueqqissaarnermit, ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammut ilutigitillugu nassiuunneqatussamit, takutinneqarpoq peqqinnissaqarfimmi sullissinerit maannakutut ittut ingerlatiinnarneqassappata assingusumik aningaasaliinissaq ukiuni tulliuttuni pisariaqartinneqassasoq.

Taamaalilluni immikkut aningaasaliisoqartinnagu suliniutinik nutaanik aallartitsisoqarsinnaanngilaq. Meerartaarsinnaannginnermulli katsorsartinnissamik kissaateqartoqarnera Naa-

lakkersuisunit paasilluarneqarsinnaavoq, taamaattumillu siunnersuut aningaasanut inatsisissaq pillugu 2020-mi isumaqatigiinniarnermut ilanngukkusuppaat.

Tamanna tunngavigalugu allannguutissatut siunnersuut una innersuussutigineqarpoq:

Nammineq pisuussutigiginagu meerartaarsinnaanngitsut suliariteriaaseq IVF atorlugu Rigshospitalimi suliaritinnissamut periarfissinneqarnissaat, ilanngulluguttaaq suliaritinnermut atatillugu angalanermut najugaqarnermullu aningaasartuutinik matussusiineq, pillugu siunnersuummik Naalakkersuisut aningaasanut inatsisissaq pillugu 2020-mi isumaqatigiinniarnernut ilanngussinissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.